

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๑๖/๒๕๖๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสาระสำคัญดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังนี้

๑.๑ หน้าที่ของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าว ให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

๑.๒ หน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม

กำหนดให้เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย ให้แจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถาน ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

๑.๒.๒ กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๑ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษ

๓.๑ กำหนดให้ยกเลิกบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (ร่างมาตรา ๘ ยกเลิกมาตรา ๗๕)

๓.๒ กำหนดให้คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖)

๓.๓ กำหนดให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคสสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗)

ทั้งนี้ ในชั้นสภาผู้แทนราษฎร มีการอภิปรายในประเด็นที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

(๑) การกำหนดให้คนต่างด้าวแจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย อาจเป็นการสร้างภาระเกินความจำเป็น เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบสถานที่พักอาศัยแห่งแรกได้จากแบบ ตม.๖ ซึ่งคนต่างด้าวต้องยื่นเมื่อเดินทางเข้าประเทศ และอาจซ้ำซ้อนกับหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลของคนต่างด้าวของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคสสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย จึงเห็นควรให้คงเนื้อหาไว้ตามร่างพระราชบัญญัติในชั้นรับหลักการ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและภาระแก่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงเป็นการอำนวยความสะดวกให้คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งไม่ได้มีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง โดยกำหนดให้เป็นโทษปรับทางอาญา อาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง รวมทั้งอาจก่อให้เกิดความไม่สอดคล้องกับการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักของคนต่างด้าวตามร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งยังคงกำหนดให้เป็นความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีข้อดีและข้อสังเกตในประการสำคัญ ดังนี้

- การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองจะช่วยลดภาระและต้นทุนของผู้ประกอบการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคนต่างด้าวในการปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนลดความเสี่ยงในการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันเนื่องมาจากขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน อันจะส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้ามาประกอบธุรกิจ การลงทุน และการท่องเที่ยวของคนต่างด้าวที่มีศักยภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อย่างไรก็ดี การพิจารณาในชั้นวุฒิสภาควรพิจารณาข้อสังเกตจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว โดยเฉพาะประเด็นหน้าที่แจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว และการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและความไม่สอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมาย

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

LAW SENATE PODCAST

LAW ฟัง LAW ดู วุฒิสภา

EP.86

สารน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

โดย คณะทำงานพัฒนาวัดธรรมและการจัดการความรู้ของสำนักกฎหมาย

WWW.SENATE.GO.TH

LISTEN NOW

รู้ ช้อง ส่อง กฎหมาย

(สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

SUBSCRIBE

Scan QR Code เพื่อรับชมสื่อวีดิทัศน์
 สารน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติ
 คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLJl8Dx282Bik>

โครงการ Law Senate Podcast : Law ฟัง Law ดู วุฒิสภา
 สำนักกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลที่เป็นต่อการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์ เป็นเล่มและในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสาร ประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณาแตะไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ตุลาคม ๒๕๖๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวเพลินดา ตันรังสรรค์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
นางสาวสุทธิมาตร จันทร์แดง	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายวรชัย แสนสีระ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวกัญญาพัชร กิริติพลวิชัย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวเมธาวี มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวนรินทร์ น้อยชานา	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา
เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา
สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ
ได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา.....	ก
ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ	
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	
๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสารสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๗
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว).....	๒๓
 Podcast	
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา	
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	
๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต ของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๖ -
๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
- บทความ เรื่อง “การเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพำนักอาศัยของคนต่างด้าว ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ กับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว”	- ๘ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๐๙๘ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา..... (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)..... (๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว) (๗)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัย
ของคนต่างด้าว) (๙)
- : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
ของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๒๑)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นายวัชรพงศ์ คูวิจิตรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๙ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป และเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอีก ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๑ คือ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

(๒) ร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นายธนยศ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๙ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวมีหลักการและเหตุผลแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้แยกเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังกล่าว เป็นอีกฉบับหนึ่ง

^๑ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

๑.ล๑

๑.ล๑

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

๑.ล๑

๑.ล๑

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”.

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” และแก้ไขคำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และคำว่า “กองตรวจคนเข้าเมือง” เป็น “สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง” ทุกแห่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว (ยกเลิกมาตรา ๗๕ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนต่างด้าวที่มีศักยภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวหรืออยู่อาศัย สมควรปรับปรุงหลักการและมาตรการของกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้มีความเหมาะสม เพื่อเป็นการลดภาระแก่ประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยยกเลิกหน้าที่ที่คนต่างด้าวต้องแจ้งการเข้าพักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกับการแจ้งของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้จัดการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๑ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๙ เฉพาะในส่วนที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ยกเลิกบทนิยาม

กำหนดให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (ร่างมาตรา ๓ ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๔)

๓. แก้ไขข้อความ

กำหนดให้แก้ไขคำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และคำว่า “กองตรวจคนเข้าเมือง” เป็น “สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง” ทุกแห่ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขบทนิยามในมาตรา ๔ และคำในมาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๔)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังนี้

๔.๑ หน้าที่ของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน

ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วแต่กรณี

(ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

๔.๒ หน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย

กำหนดให้เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย ให้แจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถาน ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

๔.๒.๒ กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๑ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษ ดังนี้

๖.๑ กำหนดให้ยกเลิกบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (ร่างมาตรา ๘ ยกเลิกมาตรา ๗๕)

๖.๒ กำหนดให้คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖)

๖.๓ กำหนดให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗)

๗. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้บรรดาระเบียบและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เฉพาะที่เกี่ยวกับการเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การเปลี่ยนที่พักอาศัย และการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐)

๘. ผู้รักษาการ

กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

จำนวน ๑๑ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว

หน้าที่ของคนที่อยู่คนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่เหตุผลสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วันต้องแจ้ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน

ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

หน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม

ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย

บ้าน/เคหสถาน กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถาน

ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน

ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย

แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย

โรงแรม กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม

ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออก ประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี

โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ

แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษ

ยกเลิกบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

กำหนดให้คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

กำหนดให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

๒. บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

**๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง**

๑.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นายวัชรพงศ์ คูวิจิตรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๙ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป และเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอีก ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๒ คือ

^๑สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๕ ในหน้าที่ ๑๔ และสามารถสืบค้นพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๖ ในหน้าที่ ๑๕.

^๒ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”.

(๑) ร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

(๒) ร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นายธนยศ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๙

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว มีหลักการและเหตุผลแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้แยกเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังกล่าว เป็นอีกฉบับหนึ่ง

๑.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่จะที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกัน รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกันทั้ง ๔ ฉบับ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมการปกครอง ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พลตำรวจตรี ปรัชญา ประสานสุข รองผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และผู้แทนจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ๑ เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^๓

๑) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรศิษฐ์ เลียงประสิทธิ์) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกพินัยกรรมคำว่า “อธิบดี” และแก้ไขคำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และคำว่า “กองตรวจคนเข้าเมือง” เป็น “สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง” ทุกแห่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว (ยกเลิกมาตรา ๗๕ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗)

^๓ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๗๖ ประธานอาจอนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”.

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนต่างด้าวที่มีศักยภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวหรืออยู่อาศัย สมควรปรับปรุงหลักการและมาตรการของกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้มีความเหมาะสม เพื่อเป็นการลดภาระแก่ประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยยกเลิกหน้าที่ที่คนต่างด้าวต้องแจ้งการเข้าพักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกับการแจ้งของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้จัดการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในวาระที่หนึ่ง
ชั้นรับหลักการ จำนวน ๑๑ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) วันใช้บังคับ

กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่
ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๙ เฉพาะในส่วนที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) ยกเลิกบทนิยาม

กำหนดให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พ.ศ. ๒๕๒๒ (ร่างมาตรา ๓ ยกเลิกบทนิยามคำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขข้อความ

กำหนดให้แก้ไขคำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และคำว่า
“กองตรวจคนเข้าเมือง” เป็น “สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง” ทุกแห่ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขบทนิยาม
ในมาตรา ๔ และคำในมาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๗
มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๔)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังนี้

(๔.๑) หน้าที่ของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

กำหนดให้กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ
และความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าว
ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทราบถึง
ที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๕
แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

(๔.๒) หน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย

กำหนดให้เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย ให้แจ้งการเข้าพักอาศัย ของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

(๔.๒.๑) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถาน ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมาย ว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๔.๒.๒) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้ง การเข้าพักอาศัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๑ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าว หรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษ ดังนี้

(๖.๑) กำหนดให้ยกเลิกบทกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (ร่างมาตรา ๘ ยกเลิกมาตรา ๗๕)

(๖.๒) กำหนดให้คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระ ค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติ ให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖)

(๖.๓) กำหนดให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๘ (๑) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๗)

(๗) บทเฉพาะกาล

กำหนดให้บรรดาระเบียบและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เฉพาะที่เกี่ยวกับการเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การเปลี่ยนที่พักอาศัย และการกำหนด จำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๘) ผู้รักษาการ

กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะเป็นประโยชน์ในการช่วยลดภาระและต้นทุนของผู้ประกอบการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและคนต่างด้าวในการปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนลดความเสี่ยงที่จะฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากซับซ้อน อันเป็นการส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนต่างด้าวที่มีศักยภาพเข้ามาลงทุนและท่องเที่ยวในประเทศ พร้อมทั้งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกทางด้วย

๒) นายวัชรพงศ์ คูวิจิตรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวัชรพงศ์ คูวิจิตรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกพินัยกรรมคำว่า “อธิบดี” และแก้ไขคำว่า “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และคำว่า “กองตรวจคนเข้าเมือง” เป็น “สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง” ทุกแห่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว (ยกเลิกมาตรา ๗๕ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นการก่อกวนประชาชน ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนต่างด้าวที่มีศักยภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวหรืออยู่อาศัย สมควรปรับปรุงหลักการและมาตรการของกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้มีความเหมาะสม เพื่อเป็นการลดภาระแก่ประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยยกเลิกหน้าที่ที่คนต่างด้าวต้องแจ้งการเข้าพักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีให้เข้าขึ้นกับการแจ้งของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้จัดการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันทั้ง ๒ ฉบับ ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑) เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว เนื่องจากการลดความซ้ำซ้อนของหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลของคนต่างด้าวของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย และเป็นการอำนวยความสะดวกให้คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในราชอาณาจักร

๒) มีข้อสังเกตว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเฉพาะเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว การแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และการแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว โดยไม่ได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างที่สำคัญอื่น และสภาพปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายซึ่งพบว่าอัตราส่วนการแจ้งข้อมูลที่พักอาศัยจริงมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนโรงแรมหรือธุรกิจให้เช่าที่พักอาศัยทั้งหมด ทำให้หน่วยงานของรัฐบาลขาดข้อมูลที่สำคัญในการติดตามตัวคนต่างด้าว และอาจกระทบต่อการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๓) การแก้ไขเพิ่มเติมความผิดและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งกำหนดให้เป็นความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจยังไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดความตระหนักหรือความเกรงกลัวต่อกฎหมายสำหรับคนต่างด้าว เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานบางกลุ่ม จึงเห็นควรให้มีการกำหนดระดับโทษตามพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำ เพื่อให้เกิดความได้สัดส่วนและเป็นธรรม กล่าวคือ กรณีเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานที่ไม่แจ้งที่พักอาศัยแก่คนต่างด้าวโดยไม่ได้ประสงค์แสวงหารายได้เชิงพาณิชย์ ควรกำหนดอัตราโทษในระดับต่ำ แต่ผู้ประกอบการให้เช่าที่พักซึ่งมีรายได้จากการดำเนินกิจการ ควรกำหนดอัตราโทษที่สูงกว่าเพื่อให้มีความรับผิดชอบทางธุรกิจ และในกรณีที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนกฎหมายซ้ำในเรื่องเดิมหรือมีเจตนาปกปิดเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของรัฐ ควรมีกฎกำหนดอัตราโทษเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้สถานที่พักอาศัยเป็นช่องทางในการกระทำความผิดภายในราชอาณาจักร

๔) การแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว โดยกำหนดให้กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดนั้น อาจนำไปสู่การออกระเบียบที่สร้างภาระแก่ประชาชนหรือการเรียกเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน และขัดต่อหลักการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จึงเห็นควรมีมาตรการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจตามบทบัญญัติดังกล่าว ควบคู่กับมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล เช่น การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและระบบบันทึกการใช้งานเพื่อการตรวจสอบย้อนหลัง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงของรัฐกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่แจ้งข้อมูลโดยสุจริต

๑.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรวิทย์ เลียงประสิทธิ์) ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการแก้ไขปัญหาที่มีความเร่งด่วนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติตามกฎหมายตามข้อเสนอของกลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมและภาคธุรกิจท่องเที่ยว ส่วนประเด็นปัญหาเชิงโครงสร้างอื่น ๆ คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเร่งดำเนินการพิจารณาศึกษาเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่มีมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างครอบคลุมทุกมิติในลำดับถัดไป โดยในกระบวนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติโดยละเอียดต่อไป จึงขอรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไว้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เพื่อปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับ ด้วยคะแนนเสียง ๔๕๔ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการฯ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=77HWV>

๒. ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายวัชรพงศ์ คูวิจิตรสุวรรณ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4DE8I>

๓. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี
และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙
(อ.พ. ๓๕/๒๕๖๙ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑)
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=K4NZ0>

๔. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=NPGNT>

๕. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=W75WE>

๖. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2WE3I>

๑.๒ วาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๒ คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๓ มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๔ มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๕ มาตรา ๓ ยกเลิกบทนิยามในมาตรา ๔ “อธิบดี”	ไม่มีการแก้ไข
๑.๒.๖ มาตรา ๔ แก้ไขในนิยาม คำว่า “แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง” ของมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๔ “อธิบดี” เป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และมาตรา ๖ และมาตรา ๘๔ “กองตรวจคนเข้าเมือง” เป็น “สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง”	ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๗ มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๓๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรอันเนื่องมาจากระยะเวลาในการตรวจคนเข้าเมืองของรัฐ และตรวจคนเข้าเมือง หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าว ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเกินกำหนดวันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทราบ ถึงที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดคนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยน ที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับ อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกินกำหนดวันต้องแจ้งให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน

การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วแต่กรณี”

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ดังนี้

นางสาวพรพิมล อุ่นไพร (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม นายณัฐพล โตวิจักษณ์ชัยกุล ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าว ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเกินกำหนดวันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทราบ ถึงที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

คนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรไม่สามารถพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้ง ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลา ที่เข้าพักอาศัย”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

กรรมการผู้สงวนความเห็นและผู้แปรญัตติอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า การกำหนดให้คนต่างด้าวแจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัย ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย อาจเป็นการสร้างภาระเกินความจำเป็น เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบสถานที่พักอาศัยแห่งแรกได้จากแบบ ตม.๖ ซึ่งคนต่างด้าว ต้องยื่นเมื่อเดินทางเข้าประเทศ และอาจซ้ำซ้อนกับหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลของคนต่างด้าวของเจ้าบ้าน เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย จึงเห็นควรให้คงเนื้อหาไว้ตามร่างพระราชบัญญัติในชั้นรับหลักการ เพื่อลด ความซ้ำซ้อนและภาระแก่ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้คนต่างด้าวที่เดินทาง เข้ามาในราชอาณาจักร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๘ มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๓๘

ไม่มีการแก้ไข

นายณัฐพล โตวิจักษณ์ชัยกุล ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ~~สัปดาห์~~ ~~สัปดาห์~~ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย ให้แจ้งการเข้าพักอาศัย ของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยใน ~~สัปดาห์~~ หรือเคหสถาน ให้ ~~สัปดาห์~~ หรือ ~~สัปดาห์~~ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย

(๒) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัย ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

การแจ้งตาม (๑) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้ง ทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

๑.๒.๙ มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๑๐ มาตรา ๘ ยกเลิกมาตรา ๗๕

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๑๑ มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๖ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาทและชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๗๗ เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาท”

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ดังนี้

นางสาวพรพิมล อุ่นไพร (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม
นายพศินทัศน์ สีนโสมณเกษม (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๖ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาทและชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทหนึ่งพันบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๗๗ เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาทหนึ่งหมื่นบาท

ในการกระทำความผิดตามวรรคแรก ให้ลงโทษเจ้าบ้าน หรือเจ้าของ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน กระทั่งความผิดเดียวต่อการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) ในหนึ่งรอบยี่สิบสี่ชั่วโมง ไม่ว่าในหนึ่งรอบยี่สิบสี่ชั่วโมงดังกล่าวจะมีคนต่างด้าวเข้าพักกี่คนก็ตาม”

นายณัฐพล โตวิจักษณ์ชัยกุล ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๖ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาทและชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๗๗ เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาทหนึ่งหมื่นบาท”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

กรรมวิธีการผู้สงวนความเห็น ผู้แปรญัตติ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปราย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า การแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งไม่ได้มีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรง โดยกำหนดให้เป็นโทษปรับทางอาญานั้นอาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง รวมทั้งอาจก่อให้เกิดความไม่สอดคล้องกับการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักของคนต่างด้าวตามร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งยังคงกำหนดให้เป็นความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

- การแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวจากความผิดทางพินัยกลับมาเป็นโทษปรับทางอาญานั้น เนื่องจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แจ้งว่าโทษปรับทางพินัยไม่เปิดช่องให้ควบคุมตัวคนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดได้ ต่างจากโทษปรับทางอาญาซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสามารถดำเนินมาตรการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดได้ นอกจากนี้ โทษปรับทางพินัยจะไม่มีกระบวนการเป็นประวัติอาชญากรรม จึงอาจไม่เพียงพอต่อการป้องปราม ไม่ให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว สำหรับข้อกังวลเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องกันของการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษนั้น จะมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในลำดับต่อไปผ่านทางร่างพระราชบัญญัติสถานที่พักแรม พ.ศ. ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และรูปแบบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีการกำหนดบทนิยามคำว่า “โรงแรม” และ “สถานที่พักแรม” ให้ชัดเจนและครอบคลุมทั้งโรงแรมและสถานที่พักรูปแบบอื่น ๆ ด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

๑.๒.๑๒ มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๑๓ มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒^๔ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

^๔ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๓๒ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๓๑ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”.

๗. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=HHOK7>

๘. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=U08N6>

๙. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=K4WO2>

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๐๓ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียง

๓. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติคำปรารภ และพิจารณาตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า มีข้อสังเกตทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

“๑) การแก้ไขหน้าที่ยกเว้นการแจ้งที่พักของคนต่างด้าว ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โดยเฉพาะการกำหนดหน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการโรงแรมในการแจ้งข้อมูลคนต่างด้าว เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย

๒) ควรเตรียมความพร้อมของกรมการปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเปลี่ยนผ่านระบบการแจ้งข้อมูลการเข้าพัก ทั้งรูปแบบการแจ้งข้อมูล และแบบฟอร์มการแจ้งที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับ

การแจ้งและส่งข้อมูลผู้เข้าพักในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้พร้อมก่อนกฎหมายมีผลใช้บังคับ ซึ่งจะทำให้การเปลี่ยนผ่านเป็นไปโดยไม่เกิดสัณฐานทางกฎหมายหรือภาระแก่ผู้ประกอบการเกินสมควร

๓) บทกำหนดโทษกรณีการยกเลิกความผิดบางฐาน และการยกเลิกความผิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนต่างด้าวตามมาตรา ๓๗ มีข้อสังเกตว่า แม้ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวใช้บังคับโดยเฉพาะ แต่บทลงโทษเดิมตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองอาจรุนแรงกว่า จึงควรประเมินผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

๔) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ควรเข้มงวดกับผู้กระทำผิดตามมาตรา ๓๘ โดยเฉพาะกับผู้ที่ยื่นคนต่างด้าวเข้าพักอาศัยจริง โดยยึดหลักความใกล้ชิดกับเคสสถานนั้น ๆ

๕) การกำหนดโทษควรคำนึงถึงเจตนา ขนาดของกิจการ การกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงเจตนาการกระทำความผิดอื่น ๆ ประกอบ เช่น หากมีเจตนาไม่ส่งข้อมูลเพื่อปกปิดการกระทำความผิดอื่นของคนต่างด้าว เช่น การทำงานหรือประกอบธุรกิจที่ผิดหรือขัดต่อกฎหมาย สมควรลงโทษสถานหนัก

๖) คณะรัฐมนตรี จำเป็นต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทั้งฉบับ เนื่องจากบทบัญญัติหลายมาตราไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและสภาพการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับชาวต่างชาติที่เข้ามาในราชอาณาจักรมีหลายรูปแบบ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในประเทศที่แตกต่างกันออกไป จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น รวมทั้งควรปรับปรุงถ้อยคำชื่อตำแหน่ง ชื่อหน่วยงานให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามโครงสร้างหน่วยงานในปัจจุบัน

๗) คณะรัฐมนตรี จำเป็นต้องเร่งรัดปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โดยเชื่อมโยงกับแนวคิด “สถานที่พักแรม” เพื่อให้กฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่จะปรับปรุงใหม่ รองรับที่พักรูปแบบใหม่ในปัจจุบัน เช่น Airbnb โฮมสเตย์ โฮสเทล แพฟัก หรือบ้านต้นไม้ ที่มีความครอบคลุมกว่าคำว่า “โรงแรม” และให้สถานที่พักแรมดังกล่าวสามารถจดทะเบียน หรือขออนุญาต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่กฎหมายกำหนด และจะส่งผลให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้รับข้อมูลของผู้เข้าพัก ซึ่งเป็นคนต่างด้าวที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพในการติดตามและบังคับใช้กฎหมาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๐๖ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีประเด็นข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองจะช่วยลดภาระและต้นทุนของผู้ประกอบการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคนต่างด้าวในการปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนลดความเสี่ยงในการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันเนื่องมาจากขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน

อันจะส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้ามาประกอบธุรกิจ การลงทุน และการท่องเที่ยวของคนต่างด้าวที่มีศักยภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ข้อสังเกต

บทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรกำหนดระดับโทษตามพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำ เพื่อให้เกิดความได้สัดส่วนและเป็นธรรม เช่น กรณีเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานที่ให้ที่พักอาศัยแก่คนต่างด้าวโดยไม่ได้ประสงค์แสวงหารายได้ในเชิงพาณิชย์ ควรกำหนดอัตราโทษในระดับต่ำ แต่ผู้ประกอบการให้เช่าที่พักซึ่งมีรายได้จากการดำเนินกิจการ ควรกำหนดอัตราโทษที่สูงกว่า เพื่อให้มีความรับผิดชอบทางธุรกิจ และในกรณีที่มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนกฎหมายซ้ำในเรื่องเดิมหรือมีเจตนาปกปิดเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของรัฐ ควรมีกฎกำหนดอัตราโทษเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้สถานที่พักอาศัยเป็นช่องทางในการกระทำความผิดภายในราชอาณาจักร

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
 กับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
 และร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ _____ ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า	ร่าง พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. _____ 	ร่าง พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. _____
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมือง	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมือง	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยคนเข้าเมือง

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้		
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พนักงานเจ้าหน้าที่ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นเสียเงินค่าทำการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๔ อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้กำหนดดังนี้ (๑) ไม่เกินสามสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๔) (๘) และ (๙) (๒) ไม่เกินเก้าสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๓) (๓) ไม่เกินหนึ่งปี สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๕) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) (๔) ไม่เกินสองปี สำหรับกรณีตามมาตรา ๓๔ (๖) ฯลฯ ฯลฯ ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี และเมื่อได้อนุญาตแล้ว		

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๔๗ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรจะต้องขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายไว้เป็นหลักฐาน ภายในเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร ในกรณีที่คนต่างด้าวอายุต่ำกว่าสิบสองปี ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองต้องขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ในนามของคนต่างด้าวผู้นั้น ในการนี้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ต่างหาก หรือรวมกันกับผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองก็ได้ ฯลฯ ฯลฯ มาตรา ๕๓ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรแล้วภายหลังปรากฏว่าเป็นบุคคล ซึ่งมีพฤติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๒ (๗) หรือ (๘) หรือเป็นบุคคลตามมาตรา ๑๒ (๑๐) หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง หรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๔ หรือเป็นผู้ได้รับโทษตามมาตรา ๖๓		

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ (๑) ไม่ประกอบอาชีพหรือรับจ้างทำงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวหรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (๒) พักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย (๓) แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่คนต่างด้าวผู้นั้นพักอาศัยภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ย้ายไป ในกรณีเปลี่ยนที่พักอาศัย และถ้าที่พักอาศัยใหม่อยู่ต่างท้องที่กับสถานีตำรวจท้องที่เดิม คนต่างด้าวผู้นั้นต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่ไปพักอาศัยใหม่ ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไปถึงด้วย (๔) ถ้าเดินทางไปจังหวัดใดและอยู่ในจังหวัดนั้นเกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้คนต่างด้าวผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ภายใน	“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด”	“มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วแต่กรณี”

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
สี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่เป็นถึง (๕) ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวัน คนต่างด้าวผู้นั้นต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตน โดยมิชักช้าเมื่อครบระยะเก้าสิบวัน และต่อไปให้กระทำ เช่นเดียวกันทุกระยะเก้าสิบวัน ถ้าท้องที่ใดมีที่ทำการ ตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ จะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองแห่งนั้นก็ได้ ความใน (๓) และ (๔) จะมีให้ใช้บังคับแก่กรณีใด ตามมาตรา ๓๔ โดยเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามที่ อธิบดีกำหนด การแจ้งตามมาตรา ๓๔ คนต่างด้าวอาจไปแจ้ง ด้วยตนเองหรือมีหนังสือแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด		
มาตรา ๓๘ เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว	มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่ง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๘ เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว	มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่ง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๘ เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
เข้าพักอาศัย จะต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ที่บ้าน เเคสถาน หรือโรงแรมนั้นตั้งอยู่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ถ้าท้องที่ใด ไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ให้แจ้งต่อ เจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่นั้น ในกรณีที่บ้าน เเคสถาน หรือโรงแรมที่คนต่างด้าว เข้าพักอาศัยตามวรรคหนึ่งตั้งอยู่ในเขตท้องที่ กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมือง การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด	เข้าพักอาศัย ให้แจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้ (๑) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือ เเคสถาน ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เเคสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ใน ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย แจ้งต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลา ที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย (๒) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมาย ว่าด้วยโรงแรม การแจ้งตาม (๑) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้ง ทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วย การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์”	เข้าพักอาศัย ให้แจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้ (๑) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือ เเคสถาน ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เเคสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ใน ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย แจ้งต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลา ที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย (๒) กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมาย ว่าด้วยโรงแรม การแจ้งตาม (๑) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้ง ทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วย การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์”
มาตรา ๔๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี	มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี	มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดจำนวนคนต่างด้าว ซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี แต่มิให้เกินประเทศละหนึ่งร้อยคนต่อปี และสำหรับคนไร้สัญชาติมิให้เกินห้าสิบคนต่อปี เพื่อประโยชน์แห่งการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวบรรดาอาณานิคมของประเทศหนึ่งรวมกันหรือแต่ละอาณาจักรซึ่งมีการปกครองของตนเองให้ถือเป็นประเทศหนึ่ง	มีอำนาจออกประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ”	มีอำนาจออกประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ”
มาตรา ๗๕ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒	มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
	มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๗๖ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๗ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง มาตรา ๗๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท แต่ถ้าผู้นั้น เป็นผู้จัดการโรงแรม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท	“มาตรา ๗๖ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับ เป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาทและชำระค่าปรับเป็นพินัย อีกไม่เกินวันละสองร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง มาตรา ๗๗ เจ้านาย หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) มีความผิด ทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองพันบาท”	“มาตรา ๗๖ คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับ อีกไม่เกินวันละสองร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง มาตรา ๗๗ เจ้านาย หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสองพันบาท”
	มาตรา ๑๐ บรรดาระเบียบและประกาศที่ออก ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เฉพาะ ที่เกี่ยวกับการเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ การเปลี่ยนที่พักอาศัย และการกำหนด จำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	มาตรา ๑๐ บรรดาระเบียบและประกาศที่ออก ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เฉพาะ ที่เกี่ยวกับการเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ การเปลี่ยนที่พักอาศัย และการกำหนด จำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ส. โทตระกิตย์ รองนายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๒ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ โดยสามารถสรุปผลการรับฟัง ความคิดเห็นได้ ดังนี้^๓

๑.๑ ระยะเวลาและวิธีการรับฟังความคิดเห็น

๑) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัย ของคนต่างด้าว) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน ระหว่างวันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๒๔ วัน

๒) วิธีการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เปิดรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๐ คน และจัดส่งความคิดเห็นมาทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ คน

^๑เรียบเรียงโดย นางสาวสุทธิมาตร จันทร์แดง นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา.

^๒รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบ การพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสม กับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ฯลฯ

ฯลฯ”.

^๓สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒”, หน้า ๒, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=KWMPY>.

๑.๒ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว) จากประชาชนและผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้^๕

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๒) กระทรวงการคลัง ได้แก่ กรมศุลกากร

(๓) กระทรวงการต่างประเทศ ได้แก่ กรมการกงสุล

(๔) กระทรวงพาณิชย์ ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(๕) กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กรมการปกครอง

(๖) กระทรวงแรงงาน ได้แก่ กรมการจัดหางาน

(๗) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และ

(๙) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ ผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว) สรุปเป็นรายประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้^๕

๑) แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว

(๑) หน้าที่ของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๗)

มีผู้เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

เห็นด้วยกับการยกเลิกหน้าที่ที่คนต่างด้าวต้องแจ้งการเข้าพักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตน ตามวิธีการและระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะช่วยลดภาระแก่คนต่างด้าวในการปฏิบัติตามกฎหมาย และไม่เกิดความซ้ำซ้อนกับการแจ้งของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่าควรยกเว้นหน้าที่เกี่ยวกับการรายงานตัวทุก ๙๐ วัน แก่คนต่างด้าวซึ่งมีทักษะหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เช่น ผู้ถือวีซ่าประเภท SMART Visa หรือวีซ่าประเภทผู้พำนักระยะยาว (Long-Term Resident Visa : LTR) ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเทคโนโลยี

^๕ระบบกลางทางกฎหมาย, “รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว)”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f?k=F8WUK>

^๕เรื่องเดียวกัน.

ขั้นสูงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทย ในฐานะศูนย์กลางการลงทุนของภูมิภาคที่มีความทันสมัยและสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้

คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจพิจารณากำหนดวิธีการ และระยะเวลาในการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งพำนักอยู่ในราชอาณาจักรเกินกว่า ๙๐ วัน ได้ตามความจำเป็น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ แม้ร่างพระราชบัญญัตินี้จะยกเลิกหน้าที่ของคนต่างด้าวในการแจ้งการเข้าพักอาศัยดังกล่าว แต่ยังคงกำหนดให้เจ้าบ้าน เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน และผู้จัดการโรงแรม มีหน้าที่แจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อไป เพื่อให้ภาครัฐยังคงมีฐานข้อมูลที่พักอาศัยของคนต่างด้าวอย่างครบถ้วน ส่วนการกำหนด ให้มีการรายงานตัวทุก ๙๐ วัน เป็นบทบัญญัติสำคัญที่มีวัตถุประสงค์ในด้านความมั่นคงของชาติ และ ความปลอดภัยของประชาชน

(๒) หน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘)

มีผู้เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กำหนด โดยการแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และกรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมาย ว่าด้วยโรงแรม เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวก่อให้เกิดความสะดวกแก่เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครอง เคหสถาน และผู้จัดการโรงแรม โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า นอกเหนือจากหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวข้างต้นแล้ว สมควร กำหนดหน้าที่เพิ่มเติมแก่เจ้าของหรือผู้ควบคุมดูแลรีสอร์ทและบ้านพัก ตลอดจนสถานที่พักอาศัยชั่วคราว ประเภทอื่นด้วย เพื่อให้ครอบคลุมสถานที่พักอาศัยทุกประเภทอย่างทั่วถึง

คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายจะต้องพิจารณาคำว่า “เคหสถาน” และ “โรงแรม” ว่ามีความหมายครอบคลุมถึงสถานที่พักอาศัยดังกล่าวหรือไม่ หากยังไม่ครอบคลุมและ ประสงค์ที่จะขยายความให้ครอบคลุมถึงสถานที่ดังกล่าวด้วย ต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐)

มีผู้เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีโดยอนุมนตรีมีอำนาจ ออกประกาศกำหนดจำนวนคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี โดยคำนึงถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลักก้อยที่ก้อยประติบัติ และความมั่นคง

ปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและดึงดูดความสนใจของคนต่างด้าวที่มีศักยภาพมาอยู่อาศัยในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าบทบัญญัติดังกล่าวอาจส่งผลให้คนต่างด้าวซึ่งมีทุนทรัพย์หรือกำลังซื้อใช้เป็นช่องทางในการซื้อบ้านจัดสรรหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในนามคู่สมรสซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติไทย หรือในรูปแบบนิติบุคคลโดยใช้บุคคลสัญชาติไทยเป็นตัวแทนถือหุ้นและเข้าครอบครองกิจการ อันอาจส่งผลกระทบต่อการสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่คนต่างด้าวได้

คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวหรือคนไร้สัญชาติซึ่งจะมีถิ่นที่อยู่ ในราชอาณาจักร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการกำหนดจำนวนคนต่างด้าวในแต่ละปีให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประเทศ

๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗)

มีผู้เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งกำหนดให้มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า มาตรการดังกล่าวอาจยังไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดความตระหนักหรือความเกรงกลัวต่อกฎหมายในกลุ่มคนต่างด้าว เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานบางกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ปรากฏพฤติการณ์กระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดิม ควรจะมีกลไกกำหนดอัตราโทษเพิ่มขึ้น จึงเสนอให้กำหนดกลไกเพิ่มอัตราโทษสำหรับผู้กระทำความผิดซ้ำ เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้สถานที่พักอาศัยเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิดภายในราชอาณาจักร

คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยความผิดและบทกำหนดโทษดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ตลอดจนสอดคล้องกับหลักการกำหนดโทษทางอาญาตามมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้กำหนดโทษทางอาญาเฉพาะการกระทำความผิดร้ายแรงเท่านั้น สำหรับข้อเสนอให้เพิ่มอัตราโทษสูงขึ้นนั้น เห็นควรพิจารณาความเหมาะสมโดยเปรียบเทียบกับบทกำหนดโทษของฐานความผิดอื่นตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบด้วย ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือความไม่ได้สัดส่วนของอัตราโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว) มีดังนี้

๓.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประชาชนเพื่อแจ้งที่พักอาศัยของคนต่างด้าว

^๖สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย”, หน้า ๓ - ๔, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ ๓.

๓.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ช่วยลดภาระแก่ประชาชน รวมถึงการลดอุปสรรคในการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

๓.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๓.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งได้ดำเนินการผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นในทุกขั้นตอนมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

**บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๑**

๑. ความเป็นมา

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนต่างด้าวที่มีศักยภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวหรืออยู่อาศัย สมควรปรับปรุงหลักการและมาตรการของกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้มีความเหมาะสม เพื่อเป็นการลดภาระแก่ประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยยกเลิกหน้าที่ที่คนต่างด้าวต้องแจ้งการเข้าพักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกับการแจ้งของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้จัดการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม^๒

๒. บทวิเคราะห์^๓

๒.๑ การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว (มาตรา ๓๓)

การแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว โดยกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วันต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน โดยการแจ้งดังกล่าว ให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนต่างด้าว รวมทั้งลดความซ้ำซ้อนในการแจ้งเรื่องการเข้าพักอาศัย ซึ่งเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมต้องแจ้งข้อมูลดังกล่าวอยู่แล้ว จึงได้กำหนดให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวในกรณีดังกล่าวได้ตามความจำเป็น

^๑เรียบเรียงโดยนางสาวสุทธิดา จันทรแดง นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๒บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=20JPN>.

^๓สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว), หน้า ๒ ถึง ๖, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=YWOYO>.

๒.๒ การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม (มาตรา ๓๘)

การแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย โดยกรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถาน ให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด และสามารถดำเนินการแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ทั้งนี้ เพื่อลดภาระของเจ้าบ้าน หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานที่ไม่ต้องเดินทางไปแจ้งต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่วนกรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม เพื่ออำนวยความสะดวกและลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินการให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมเพียงฉบับเดียว

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ

๓.๑ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติ

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองจะช่วยลดภาระและต้นทุนของผู้ประกอบการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและคนต่างด้าวในการปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนลดความเสี่ยงในการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันเนื่องมาจากขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน อันจะส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้ามาประกอบธุรกิจ การลงทุน และการท่องเที่ยวของคนต่างด้าวที่มีศักยภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓.๒ ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ

บทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรกำหนดระดับโทษตามพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำ เพื่อให้เกิดความได้สัดส่วนและเป็นธรรม เช่น กรณีเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานที่ให้ที่พักอาศัยแก่คนต่างด้าวโดยไม่ได้ประสงค์แสวงหารายได้ในเชิงพาณิชย์ ควรกำหนดอัตราโทษในระดับต่ำ แต่ผู้ประกอบการให้เช่าที่พักซึ่งมีรายได้จากการดำเนินกิจการ ควรกำหนดอัตราโทษที่สูงกว่า เพื่อให้มีความรับผิดชอบทางธุรกิจ และในกรณีที่มิพฤติการณ์ฝ่าฝืนกฎหมายซ้ำในเรื่องเดิมหรือมีเจตนาปกปิดเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของรัฐ ควรมีกฎกำหนดอัตราโทษเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้สถานที่พักอาศัยเป็นช่องทางในการกระทำความผิดภายในราชอาณาจักร

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
บทความ เรื่อง “การเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว
ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กับร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว”^๑

ความนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนต่างด้าวที่มีศักยภาพให้เข้ามาท่องเที่ยวหรืออยู่อาศัย สมควรปรับปรุงหลักการและมาตรการของกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้มีความเหมาะสม^๒ โดยเฉพาะหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เพื่อลดภาระและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หน้าที่ในการแจ้งข้อมูลต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกัน กล่าวคือ ทั้งหน้าที่ของคนต่างด้าวในการแจ้งที่พักอาศัยของตน รวมทั้งหน้าที่ของเจ้าบ้านเจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน และผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวเข้าพักอาศัย คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙^๓ เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักการดังกล่าวของกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งต่อมาที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๔ จากนั้นในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง

^๑เรียบเรียงโดย นางสาวสุทธิมาตร จันทรแดง นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๒บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี, สืบค้นเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=20JPN>.

^๓นอกจากนี้ ยังมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นายวัชรพงศ์ คูวิจิตรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๙ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นมาพิจารณารวมกันไปในคราวการประชุมเดียวกัน และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา.

^๔บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙, สืบค้นเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=H3H9L>.

แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๕

ทั้งนี้ บทความนี้มุ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะประเด็นหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นทิศทางและผลของการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายในประเด็นดังกล่าว ตลอดจนประเด็นข้อสังเกตที่ควรนำไปประกอบการพิจารณาในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา

หน้าที่ของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้ “คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ประกอบอาชีพหรือรับจ้างทำงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวหรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

(๒) พักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย

(๓) แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่คนต่างด้าวผู้นั้นพักอาศัยภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ย้ายไป ในกรณีเปลี่ยนที่พักอาศัย และถ้าที่พักอาศัยใหม่อยู่ต่างท้องที่กับสถานีตำรวจท้องที่เดิม คนต่างด้าวผู้นั้นต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ที่ไปพักอาศัยใหม่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไปถึงด้วย

(๔) ถ้าเดินทางไปจังหวัดใดและอยู่ในจังหวัดนั้นเกิน ๒๔ ชั่วโมง ให้คนต่างด้าวผู้นั้นแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่ภายใน ๔๘ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไปถึง

(๕) ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน คนต่างด้าวผู้นั้นต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตนโดยมิชักช้าเมื่อครบระยะ ๙๐ วัน และต่อไปให้กระทำเช่นเดียวกันทุกระยะ ๙๐ วัน ถ้าท้องที่ใดมีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ จะแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองแห่งนั้นก็ได้

ความใน (๓) และ (๔) จะมีให้ใช้บังคับแก่กรณีใดตามมาตรา ๓๔ โดยเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด

การแจ้งตามมาตรา ๓๗ คนต่างด้าวอาจไปแจ้งด้วยตนเองหรือมีหนังสือแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด”

จะเห็นได้ว่า หน้าที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะหน้าที่เกี่ยวกับการแจ้งที่พักอาศัยตามมาตรา ๓๗ (๒) ถึง (๕) ซึ่งกำหนดให้คนต่างด้าวต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัยหรือการเดินทางไปพักในพื้นที่อื่นตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

^๕บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=0JL1L>.

สำหรับร่างมาตรา ๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ ได้ยกเลิกหน้าที่ของคนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวต้องพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตน ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วแต่กรณี

การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจึงทำให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวที่ได้แจ้งที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้แล้วนั้น มีหน้าที่แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรไม่สามารถเข้าพักอาศัย ณ ที่ที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ให้แจ้งการเปลี่ยนที่พักอาศัยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เข้าพักอาศัย

(๒) ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและอยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงที่พักอาศัยของตนตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

จะเห็นได้ว่า กลไกทั้งสองกรณีดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้หน่วยงานของรัฐสามารถมีข้อมูลที่พักอาศัยของคนต่างด้าวที่เป็นปัจจุบัน ทั้งในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่พักอาศัยระหว่างการพำนักระยะสั้น และกรณีที่มีการพำนักอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นระยะเวลานาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามตัวและการรักษาความมั่นคงของรัฐได้อย่างต่อเนื่อง

หน้าที่ของเจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรม ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย

มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้ “เจ้าบ้าน เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถาน หรือผู้จัดการโรงแรมซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย จะต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่ที่บ้าน เคหสถาน หรือโรงแรมนั้นตั้งอยู่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ถ้าท้องที่ใดไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานีตำรวจท้องที่นั้น

ในกรณีที่บ้าน เคหสถาน หรือโรงแรมที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยตามวรรคหนึ่งตั้งอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมือง

การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด”

บทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดหน้าที่ในการแจ้งแก่ผู้รับคนต่างด้าวเข้าพักอาศัย โดยครอบคลุมทั้งกรณีบ้านหรือเคหสถานและโรงแรม พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการแจ้งไว้ในบทบัญญัติเดียวกัน

สำหรับร่างมาตรา ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ ได้ปรับโครงสร้างการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว โดยแยกหลักเกณฑ์ระหว่างกรณีที่พักอาศัยในบ้านหรือเคหสถานกับกรณีที่พักอาศัยในโรงแรมออกจากกัน ดังนี้

(๑) **กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถาน** กำหนดให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน ซึ่งรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เข้าพักอาศัย แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยการแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้กระทำได้ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๒) **กรณีที่คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม** กำหนดให้ผู้จัดการโรงแรมแจ้งการเข้าพักอาศัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวส่งผลให้หน้าที่ในการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว ถูกจัดระบบตามลักษณะของสถานที่พัก กล่าวคือ กรณีบ้านหรือเคหสถานยังคงอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนกรณีโรงแรมให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว^๖

การแก้ไขเพิ่มเติมความผิดและบทกำหนดโทษ

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ ได้บัญญัติให้การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่เกี่ยวกับการแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวมีสภาพเป็นความผิดทางอาญา โดยมาตรา ๗๕ บัญญัติให้ “คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ส่วนมาตรา ๗๖ บัญญัติให้ “คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง” และมาตรา ๗๗ บัญญัติให้ “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการโรงแรม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท”

สำหรับร่างมาตรา ๘ กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และร่างมาตรา ๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กล่าวคือ ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ โดยกำหนดให้คนต่างด้าวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๗ โดยกำหนดให้เจ้าบ้าน หรือเจ้าของ หรือผู้ครอบครองเคหสถานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

จะเห็นได้ว่าอัตราค่าปรับตามร่างพระราชบัญญัตินี้ยังคงอยู่ในระดับเดียวกันกับอัตราโทษปรับตามกฎหมายเดิม แต่แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษโดยตัดข้อความในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้จัดการโรงแรมออก เนื่องจากให้สอดคล้องกับหน้าที่ในการแจ้งการเข้าพักอาศัยของผู้จัดการโรงแรมที่กำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมแล้ว

^๖เพ็ญอ้าง.

ความส่งท้าย

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าวได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในทางนิติบัญญัติที่สำคัญ คือ การแยกการกำกับดูแลกรณีคนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในบ้านหรือเคหสถานไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองออกจากกรณีคนต่างด้าวเข้าพักอาศัยในโรงแรม ซึ่งโอนไปกำกับดูแลภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงแรม เพื่อบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายให้ตรงตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละกรณี

อย่างไรก็ดี การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ในทางปฏิบัติควรดำเนินการให้ได้สัดส่วนกับลักษณะของผู้มีหน้าที่ พฤติการณ์ และความร้ายแรงของการฝ่าฝืน รวมทั้งควรพิจารณาความเหมาะสมของมาตรการในกรณีที่มีการกระทำความผิดซ้ำหรือมีพฤติการณ์จ้องใจหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของรัฐ ขณะเดียวกัน การให้อำนาจผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในการกำหนดให้คนต่างด้าวแจ้งที่พักอาศัยเมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ก็ควรมีหลักเกณฑ์และขอบเขตการใช้ดุลพินิจที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้และไม่ก่อให้เกิดภาระเกินสมควรแก่ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน อันจะทำให้การปรับปรุงกฎหมายในครั้งนี้นับบรรลุผลสำเร็จทั้งในมิติของการลดภาระแก่ประชาชนและการดำรงไว้ซึ่งประสิทธิภาพในการกำกับดูแลของรัฐ

.....

ภาคผนวก

- : หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๐๙๘
ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๙ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติโรงแรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้ง
การเข้าพักอาศัยของคนต่างด้าว)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การแจ้งการเข้าพักอาศัย
ของคนต่างด้าว)
- : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
ของร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=๕EDPO>

(โปรดแตะที่ URL)

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๕๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๕

